

Na zvezdnem nebu lahko najdemo več src, na primer srce Vodne kače (Hidre) – zvezda Alfard, srce Škorpiona – zvezda Antares, tudi Levovo srce, kot so v starem veku, ko zvezde še niso bile sistematično urejene, rekli najsvetlejši zvezdi Regul v ozvezdju Lev. Je pa na nebu še eno srce, in to ne živalsko, ampak človeško, in to ne navadnega človeka, temveč kralja. O tem, za katerega kralja gre in kdo je zvezdo pravzaprav poimenoval po njegovem srcu, kroži več verzij. Odbral sem tisto, ki se mi je zdela še kar prepričljiva in zanimiva.

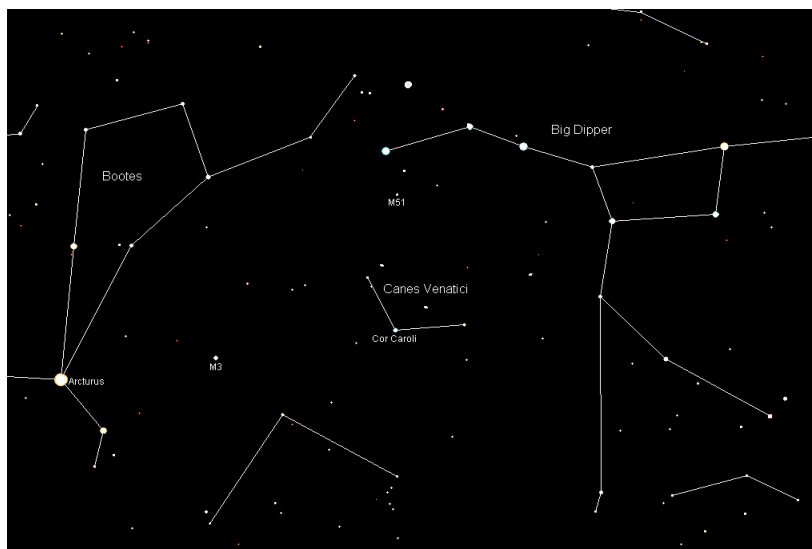
KRALJEVO SRCE na nebu

Odpravimo se na obisk k dvema nebesnima psoma. To je k tistima dvema lovskima psoma, ki ju je prvič kot ozvezdje narisal in prikazal v svojem znamenitem atlasu zvezdnega neba (*Uranografija*, 1690) slavni poljski astronom Jan Hevelij (1611-1687). Ozvezdje *Lovska psa* je “naredil” in na nebo “postavil” zato, da bi tam pomagala Volarju pri urejanju kroženja Velikega medveda okrog severnega nebesnega pola oziroma Severnice. To gibanje je namreč zelo pomembno. Zaradi njega se mornarji in samotni popotniki znajdejo na njihovi poti (se orientirajo, izsledijo zvezdo Severnico po nebesnem Velikem medvedu in tako najdejo smer proti severu).

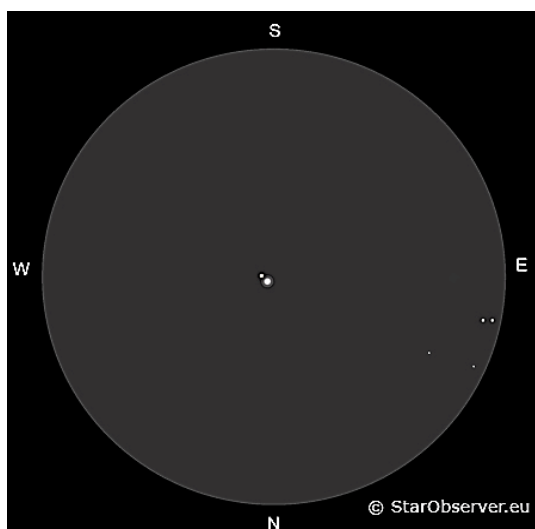

Volar in njegova zvesta Lovska psa (Canes Venatici) Asterion (Severni pes) in Chara (Južni pes) na nebu. Na vratu Chare se lepo vidi tudi zvezda *Karlovo srce*.

Najsvetlejšo zvezdo (Alfa (α) Lovskih psov) tega sicer majhnega in šibkega ozvezdja z lahkoto najdemo pod Velikim vozom. Zvezda prvotno sploh ni imela imena. Znana je postala pod imenom *Karlovo srce* (latinsko: Cor Caroli) na čast angleškemu kralju Karlu II. Ime za zvezdo je izbral kraljevi astronom Edmond Halley (odkritelj po njem imenovanega kometa), ker naj bi ta zvezda po pripovedih posebno sijajno in bleščeče lepo sijala tisto jasno noč 29. 5. 1660, ko se je kralj vračal s svojega kronanja v svojo palačo v London.

Ozvezdje Lovska psa (Canes Venatici) in v njem zvezdo Karlovo srce (Cor Caroli) izsledimo pod Velikim vozom. Izbiramo kristalno jasne večere in noči. Ozvezdje je vidno zvečer od januarja do septembra, spomladi pa je v večernih urah visoko na jugu v najprimernejši legi za opazovanje.

Cor Caroli (α Lovskih psov) je ena najlepših širokih dvojnih zvezd z različnima barvama. Pripovedujejo, da je svetlejša komponenta (glavna zvezda) modra, bela, rumena, šibkejša komponenta (spremljevalka) pa roza, oranžna, rumena, bela, modra, vijolična, škrlatna. Zvezdi kar naprej spreminjata barvo. Da ugotovimo barve zvezd, ju je pač treba opazovati.

Cor Caroli je zelo dobro znana daljnogledska dvojna zvezda, in to v oddaljenosti dobrih sto svetlobnih let. Kot dvojno jo vidimo že z lovskim daljnogledom. Razmik med zvezdama je okoli 20 kotnih sekund.

Predlagam, da vzamete ustrezen daljnogled, ga postavite na trdno stojalo in pogledate Karlovo srce od blizu. Je torej dvojno. Kdo bi si mislil. Kralj z dvema srcema. Eno srce najbrž bije za kraljico, drugo zagotovo za državo. Ampak tako je samo na nebu. Vendar že več kot 350 let.

Slike so s spleta.

Kranj – Zlato Polje, 9. 12. 2016

Marijan Prosen